

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ 4^ο

α) Η E_Y δείχνει τον βαθμό αντίδρασης των καταναλωτών σε μία μεταβολή του εισοδήματός τους, *ceteris paribus*. Αυτό σημαίνει ότι μπορούμε να υπολογίσουμε την ελαστικότητα ζήτησης ως προς το εισόδημα στους συνδυασμούς όπου, το εισόδημα του καταναλωτή μεταβάλλεται και ταυτόχρονα τόσο η τιμή του αγαθού «Χ», όσο και η τιμή του σχετιζόμενου αγαθού «Ψ» παραμένουν σταθερές (*ceteris paribus*). Δηλαδή, μπορούμε να υπολογίσουμε την E_Y μόνο μεταξύ των συνδυασμών Α-Β.

$$\begin{aligned} E_{Y(A \rightarrow B)} &= \frac{\Delta Q_D}{\Delta Y} \cdot \frac{Y_A}{Q_{DA}} = \frac{Q_{DB} - Q_{DA}}{Y_B - Y_A} \cdot \frac{Y_A}{Q_{DA}} = \frac{24 - 10}{50.000 - 40.000} \cdot \frac{40.000}{10} = \\ &= \frac{14}{10.000} \cdot \frac{40.000}{10} = \frac{56}{10} = 5,6 \end{aligned}$$

Επειδή η εισοδηματική ελαστικότητα είναι θετική, το αγαθό «Χ» είναι κανονικό.

(Μονάδες 6)

β) i. Η E_D δείχνει τον βαθμό αντίδρασης των καταναλωτών σε μία μεταβολή της τιμής του αγαθού, *ceteris paribus*. Αυτό σημαίνει ότι μπορούμε να υπολογίσουμε την ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή στους συνδυασμούς όπου, η τιμή του αγαθού μεταβάλλεται και οι προσδιοριστικοί παράγοντες «εισόδημα» και «τιμή σχετιζόμενου αγαθού Ψ» παραμένουν σταθεροί (*ceteris paribus*). Δηλαδή, μπορούμε να υπολογίσουμε μία τοξοειδή ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή και συγκεκριμένα μεταξύ των συνδυασμών Α-Δ.

$$\begin{aligned} E_{D(A \rightarrow \Delta)} &= \frac{\Delta Q_D}{\Delta P} \cdot \frac{P_A + P_\Delta}{Q_{DA} + Q_{D\Delta}} = \frac{Q_{D\Delta} - Q_{DA}}{P_\Delta - P_A} \cdot \frac{P_A + P_\Delta}{Q_{DA} + Q_{D\Delta}} = \frac{6 - 10}{30 - 20} \cdot \frac{20 + 30}{10 + 6} = \frac{-4}{10} \cdot \frac{50}{16} \\ &= -\frac{20}{16} = -\frac{5}{4} = -1,25 \end{aligned}$$

ii. Υπολογίζουμε τη συνολική δαπάνη του καταναλωτή στους συνδυασμούς Α και Δ:

$$\Sigma \Delta_A = P_A \cdot Q_{DA} = 20 \cdot 10 = 200 \text{ ευρώ}$$

$$\Sigma \Delta_\Delta = P_\Delta \cdot Q_{D\Delta} = 30 \cdot 6 = 180 \text{ ευρώ}$$

Η συνολική δαπάνη μειώνεται κατά $200-180=20$ ευρώ.

Επειδή $|E_{D \text{ τόξου}}| = 1,25 > 1$, η ζήτηση είναι ελαστική.

Στην ελαστική ζήτηση η ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας είναι μεγαλύτερη από την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής (σε απόλυτες τιμές). Επομένως, τη συνολική δαπάνη θα επηρεάζει κάθε φορά η μεγαλύτερη ποσοστιαία μεταβολή, δηλαδή η μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας. Επειδή η ζητούμενη ποσότητα μειώνεται, για τον λόγο αυτό μειώνεται και η συνολική δαπάνη.

(Μονάδες 10)

γ) Με τα δεδομένα του πίνακα μπορεί να γίνει μία μόνο καμπύλη ζήτησης αυτή που διέρχεται τους συνδυασμούς Α και Δ, γιατί εκεί ισχύει ο νόμος της ζήτησης και ταυτόχρονα ικανοποιείται η υπόθεση *ceteris paribus*.

(Μονάδες 5)

δ) Μπορούμε να εξετάσουμε αν τα αγαθά είναι υποκατάστατα ή συμπληρωματικά στους συνδυασμούς όπου η τιμή του αγαθού «Χ» και το εισόδημα του καταναλωτή παραμένουν σταθερά και ταυτόχρονα αλλάζει η τιμή του σχετιζόμενου αγαθού «Ψ». Αυτό συμβαίνει στους συνδυασμούς Δ και Ε.

Επειδή η τιμή του αγαθού «Ψ» μειώνεται και η ζητούμενη ποσότητα στην ίδια τιμή του αγαθού «Χ» αυξάνεται (*ceteris paribus*), το αγαθό «Ψ» είναι συμπληρωματικό του αγαθού «Χ» γιατί γνωρίζουμε ότι η ζήτηση ενός αγαθού μεταβάλλεται προς την αντίθετη κατεύθυνση με τη μεταβολή της τιμής του συμπληρωματικού αγαθού.

(Μονάδες 4)